

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

مؤسسه پژوهشی توسعه تعاون
دانشگاه اقتصاد و توسعه کشاورزی

باشنامه تعاون

جلد دوم

(ج-ی)

دبیر علمی:
دکتر خلیل کلانتری

شورای علمی:

دکتر علی اسدی، دکتر سید صفدر حسینی بازوگی، دکتر علی اکبر براتی، دکتر غلامحسین حسینی نیا،
دکتر علیقلی حیدری، دکتر حمید موحد محمدی و دکتر حجت ورمزیاری

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

مؤسسه پژوهشی توسعه تعاون
دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی

تهیه کننده: مؤسسه پژوهشی توسعه تعاون، دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه تهران
دبیر علمی: دکتر خلیل کلانتری.

شورای علمی: دکتر علی اسدی، دکتر سیدصفدر حسینی پازوکی، دکتر علی اکبر براتی، دکتر غلامحسین حسینی‌نیا، دکتر علیقلی حیدری، دکتر سیدحمید موحد محمدی و دکتر حجت ورمزیاری.

ناظر پروژه: انجمن علمی تعاون ایران (دکتر حمید آماده).

سرپرست ویراستاران: دکتر علی اکبر براتی.

کمیته ویراستاری علمی: دکتر خلیل کلانتری، دکتر علی اسدی، دکتر حجت ورمزیاری، دکتر علیقلی حیدری، دکتر محمدشریف شریف‌زاده، دکتر غلامحسین عبداللّه‌آده، دکتر حمید موحد محمدی، دکتر امیرحسین علم‌بیگی، دکتر عبدالمطلب رضایی، دکتر یاسر محمدی، دکتر حمداله رستمی، مهندس سوچهر یزدانی، مهندس احمد بیگدلی شاملو، علیرضا ناطقی، دکتر پیمان باباخانلو، مهندس البرز محمدی، دکتر محمدعلی محمدی اصل و دکتر مهدی حسین نژاد.

ویراستاران صوری و اصلاح متن: سید محمد وکی آمانی، مسلم سواری، ابوالفضل رنجبر و جمیله مهدوی.
واژه‌نامه: غلامحسین صالح‌نسب.

کارشناس دبیرخانه و هماهنگی امور پژوهشی: مهدی کلانتری آملی.

صفحه‌آرا: مؤسسه پژوهشی توسعه تعاون.

ناشر: فرهنگ دهخدا.

چاپخانه:

لیتوگراف:

چاپ اول: ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰

عنوان و نام پدیدآورنده:

دانشنامه تعاون / تهیه کننده مؤسسه پژوهشی توسعه تعاون، دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران؛ دبیر علمی خلیل کلانتری؛ ناظر علمی انجمن علمی تعاون ایران (حمید آماده)؛ سرپرست ویراستاران: علی اکبر براتی.

مشخصات ناشر: تهران: فرهنگ دهخدا، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۲ ج.: جدول، نمودار.

شابک: ۲۴۰۰۰۰ ریال 2-978-964-7853-68-2؛ ج. ۲-978-964-7853-69-9.

وضعیت فهرست نویسی: قیفا

مندرجات: ج. ۱. الفب. - ج. ۲. ج. ی

موضوع: تعاون -- دایره‌المعارف‌ها

شناسه افزوده: کلانتری، خلیل، ۱۳۴۳-

شناسه افزوده: براتی، علی اکبر، ۱۳۵۴، ویراستار

شناسه افزوده: دانشگاه تهران. مؤسسه پژوهشی توسعه تعاون

شناسه افزوده: دانشگاه تهران. دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی

شناسه افزوده: دانشگاه تهران. پردیس کشاورزی و منابع طبیعی

شناسه افزوده: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

رده بندی کنگره: HD۲۹۵۴/د۲ ۱۳۹۴

رده‌بندی دیویی: ۳۳۴/۰۳۳۱

شماره کتابشناسی ملی: ۳۹۲۵۵۲۸

مؤسسه پژوهشی توسعه تعاون: کرج- پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، دانشکده اقتصاد و توسعه

کشاورزی، مؤسسه پژوهشی توسعه تعاون

تلفکس: ۰۲۶-۳۲۲۵۱۱۰۳

سخن آغازین

شکل‌گیری و گسترش انواع سازمان‌های تعاونی در کشورها و جوامع مختلف نشان می‌دهد، مبنای تکوین و توسعه این نهضت جهانی انگیزه ذاتی بشر برای رفع نیازهای مشترک از طریق بکارگیری الگوهای تعاون و همکاری است. مزیت‌های درونی این پدیده جهان‌شمول موجب شده است که از سوی جوامع بشری و دولت‌ها به عنوان مسیر جلب مشارکت‌های مردمی در فرآیندهای توسعه‌ای از سطوح محلی تا سطح کلان ملی رسمیت یابد.

کارکردها و نقش‌های متنوع مؤسسات تعاونی فرصتی فراهم نموده است تا علاوه بر کمک به رشد اقتصادی، تعاونی‌ها به عنوان راه‌حلی عملی برای اهداف توسعه پایدار مطرح و رهبران سازمان‌های جهانی امیدوار باشند که تعاونی‌ها بتوانند در راستای تحقق اهداف هزاره به ویژه در زمینه رفع بیکاری، فقرزدایی، گسترش عدالت اجتماعی و حفاظت از محیط زیست کمک‌های مؤثری ارائه نمایند.

در کشور ما که بخش تعاونی به عنوان یکی از بخش‌های سه‌گانه اقتصادی در قانون اساسی معرفی شده است، می‌تواند منشاء بروز تحولات عظیم اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بوده و به شتاب فرآیندهای توسعه کمک نماید. تصویب قانون سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی فرصتی تاریخی در اختیار بخش تعاون گذاشته است تا با انسجام‌بخشی به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های شبکه عظیم بخش تعاونی و بهره‌گیری از سیاست‌های ملی بتواند زمینه مشارکت حقیقی مردم در امور اقتصادی کشور را فراهم نماید.

از سوی دیگر، پیچیده‌گی فرآیندهای توسعه‌ای باعث گردید. ضرورت استفاده از دانش و تجارب نوین در حوزه تعاون بیش از گذشته احساس شود. نیاز روزافزون به شناخت حوزه دانش تعاون و روش‌های کار جمعی و مشارکت مبتنی بر الگوی تعاونی در فرهنگ ایرانی - اسلامی، ضرورت تدوین مجموعه‌ای جامع و فراگیر تحت عنوان «دانشنامه تعاون» را آشکار ساخته است. بر این اساس تدوین این دانشنامه در دستور کار معاونت امور تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار گرفت تا این مهم با همکاری مؤسسه پژوهشی توسعه تعاون، دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی، مراکز علمی، پژوهشی و منابع طبیعی دانشگاه تهران و با بهره‌گیری از توان علمی و تجربه اساتید و متخصصین حوزه تعاون تحقق یابد.

امید است انتشار این اثر فاخر که برای اولین بار در دو جلد به رشته تحریر در آمده است، رزهای دانش تعاون را گسترش داده و منبعی علمی - آموزشی در اختیار مراکز علمی و دانشگاهی، همچنین، مدیران، سیاست‌گذاران و کارشناسان بخش تعاون قرار می‌دهد تا با تعمیق اندیشه تعاون بخشی از نیازهای علمی این حوزه تأمین گردد.

در پایان بر خود لازم می‌دانم از کلیه اساتید، پژوهشگران، مدیران، کارشناسان و سایر عزیزانی که در تدوین، تألیف و انتشار این دانشنامه همکاری و مشارکت داشته‌اند، صمیمانه سپاسگزاری نمایم.

سید حمید کلانتری

معاون امور تعاون

اگر چه تعاون سابقه‌ای به بلندای زندگی بشر دارد، اما به مفهوم امروزی آن به حوادث و اندیشه‌های اواسط قرن ۱۹ میلادی بر می‌گردد که به دنبال پاسخ به شرایط بحرانی و غیرعادلانه ناشی از ظهور نظام سرمایه‌داری در کشورهای غربی بوجود آمده بود. در پاسخ به این بی‌عدالتی‌ها بود که پیشگامان نهضت تعاون الگویی مبتنی بر اصول و ارزش‌های اخلاقی را برای غلبه بر فقر، بیکاری و بی‌عدالتی ناشی از نظام مبتنی بر اقتصاد رقابتی ارائه نمودند. به دلیل انسانی بودن روش و منش بکار رفته در این نهضت، اکثر کشورهای جهان با دارا بودن ساختارهای سیاسی - اقتصادی و سطح توسعه یافتگی متفاوت، اصول مطرح شده در این الگو را به مثابه الگویی جهان‌شمول در دستور کار برنامه‌های توسعه خود قرار دادند. امروزه این امیدواری وجود دارد که تعاونی‌ها بتوانند در راستای تحقق اهداف هزاره به خصوص در زمینه توسعه اشتغال، فقرزدایی و گسترش عدالت اجتماعی و همچنین در زمینه از بین بردن مشکلات ناشی از عوارض گذار از اقتصاد متمرکز به اقتصاد بازار و تعدیل ساختاری، کمک‌های مؤثر و کارآمدی ارائه کنند. به دلیل سابقه طولانی تعاون، نظریات و ادبیات گسترده‌ای در این حوزه تولید شده است که ساماندهی آن‌ها از دل مشغولی‌ها و اهداف عمده فعالان حوزه تعاون بوده است. برای پاسخ به این دل‌مشغولی‌ها بود که جمع‌آوری تجارب، تحقیقات و اندیشه‌های بشری در این حوزه و ساماندهی آن‌ها در قالب یک دانشنامه تخصصی در دستور کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و مؤسسه پژوهشی توسعه تعاون دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی دانشگاه تهران قرار گرفت. «دانشنامه تعاون» که با همکاری ۱۸۵ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و کارشناسان و متخصصین حوزه تعاون تدوین شده، امید است بتواند مرزهای دانش تعاون را برای دانشگاهیان، محققین و اندیشمندان حوزه تعاون مشخص نماید و آن‌ها را در زمینه مطالعات و تحقیقات تعاون یاری رساند.

در تدوین و به ثمر رسیدن این دانشنامه، علاوه بر ۱۷۵ دانشمند و مترجمی که در تهیه مداخل همکاری کرده‌اند، عزیزان زیادی نقش داشته‌اند. از این رو بر خود لازم می‌دانم تا از اعضای محترم شورای علمی که زمان زیادی را صرف تهیه، بررسی و تصویب مداخل دانشنامه کرده‌اند سپاسگذاری کنم. همچنین، از حمایت‌های بی‌دریغ وزرای محترم سابق و فعلی تعاون، کار و رفاه اجتماعی آقایان دکتر عبدالرضا شیخ‌الاسلامی و دکتر علی ربیعی و همچنین معاون محترم سابق و فعلی وزیر در امور تعاون، جناب آقایان دکتر غلامحسین حسینی‌نیا و مهندس سعید کانتتری که در تمام مراحل تدوین دانشنامه پشتیبان آن بودند، صمیمانه تشکر و قدردانی می‌نمایم. در نهایت، از کارشناسان - بویژه خانم ویراستاران علمی، ادبی و صوری، حروف‌چینان، نمونه‌خوان‌ها و به ویژه از انتشارات علمی و فرهنگی که امور چاپ آن را به انجام رساندند، سپاسگزارم. امید است این دانشنامه گامی در جهت توسعه و تعمیق اندیشه تعاون در بین جامعه دانشگاهی و متخصصین حوزه تعاون در کشور اسلامی ایران باشد.

دکتر خلیل کلانتری

رئیس مؤسسه پژوهشی توسعه تعاون

دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی

پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

فهرست مداخل

عنوان	صفحه
آسیب‌شناسی بخش تعاون	۱
آسیب‌شناسی تعاونی‌های روستایی در ایران	۵
آموزش تعاونی	۸
آموزش عالی در تعاون	۱۴
اتاق تعاون	۱۵
اتحادیه اعتباری	۱۹
اتحادیه بین‌المللی تعاونی	۲۶
اتحادیه تعاونی	۳۰
اتحادیه تعاونی مرتع‌داری	۳۳
اتحادیه تعاونی‌های صیادی	۳۴
اتحادیه کارگری	۳۶
اتحادیه مرکزی تعاونی‌های روستایی و کشاورزی ایران	۴۰
اخلاق کسب‌وکار در تعاونی	۴۲
ادغام تعاونی	۴۶
ارزش اسمی سهام	۵۰
ارزش افزوده تعاونی	۵۲
ارزش‌های تعاون	۵۴
ارزش‌های تعاونی سون آکه بوک	۵۶
ارزش‌های سنتی تعاون	۵۸
ارکان شرکت تعاونی	۶۲
اساسنامه تعاونی	۶۵
اشتغال و تعاونی‌ها	۷۱
اصل عضویت اختیاری و آزاد	۷۶
اصول تعاونی	۸۰
اعتبار اسناد عادی	۸۴
اقتصاد تعاونی	۸۵
اقتصاد مقاومتی و بخش تعاون	۸۹
الگوی منظم از فلسفه تعاون	۹۱
انبارداری و انبارگردانی در تعاونی	۹۶
انجمن صنفی (سندیکای) کارفرمایی	۱۰۰
انجمن‌های تعاونی	۱۰۵
انحلال تعاونی	۱۱۰
اندیشه تعاون	۱۱۲
انقلاب صنعتی و تعاونی	۱۱۳
بازار بورس	۱۱۹
بازاریابی اجتماعی در تعاونی‌ها	۱۲۱
بازاریابی در تعاونی	۱۲۹
بازاریابی کارآفرینانه در تعاونی‌ها	۱۳۴
بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه	۱۳۸
بانک توسعه تعاون	۱۴۰
بانک نخبگان تعاون	۱۴۴
بانکداری تعاونی	۱۴۷
بخش تعاون در قانون اساسی	۱۴۸
برنارد لاورن	۱۵۲
برنامه‌ریزی تعاونی	۱۵۳
بنه	۱۵۷
بنیاد تعاون	۱۶۳
بودجه‌بندی در تعاونی‌ها	۱۶۴
بهداشت و درمان روستایی مبتنی بر تعاون در چین	۱۶۷
بهره‌برداری دهقانی	۱۶۹
بهره‌وری در تعاون	۱۷۰
بیمه تعاونی	۱۷۵
بیمه تکافل (بیمه اسلامی)	۱۷۹
پرودون، پی‌یر ژوزف	۱۸۳
پیشگامان تعاون	۱۸۶
تاریخچه تعاونی در ایران	۱۹۵
تاریخچه تعاونی در جهان	۱۹۷
تامین مالی تعاونی‌ها	۲۰۳
تجارت جهانی و تعاون	۲۰۶
تجارت عادلانه در تعاونی‌ها	۲۰۷
تحقیقات تعاون	۲۱۱
ترویج تعاون در ایران	۲۱۶
ترویج تعاونی	۲۲۵
ترویج و آموزش تعاون: پاسخ به فردا	۲۲۶
ترویج و توسعه تعاون: پرسش‌های امروز	۲۲۹
توری سهام	۲۳۱
تسهیل‌گری در تعاونی‌ها	۲۳۳
تشکل و تمانی‌ها در سازمان بین‌المللی کار	۲۳۶
تصفی تعاونی	۲۳۹
تعالی ساری در تعاونی‌ها	۲۴۰
تعاون برای مدیریت بحران	۲۴۴
تعاون در احادیث و روایات	۲۴۸
تعاون در اسلام	۲۵۳
تعاون در افق توسعه	۲۶۱
تعاون در انگلستان	۲۶۴
تعاون در برنامه‌های توسعه ایران	۲۶۷
تعاون در سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری	۲۷۰
تعاون در قرآن	۲۷۴
تعاون و توسعه پایدار	۲۷۷
تعاون و توسعه سیاسی	۲۷۹
تعاون و جهانی‌سازی	۲۸۵
تعاون و سرمایه اجتماعی	۲۹۰
تعاون و کیفیت زندگی	۲۹۴
تعاون، دانشگاه و کارآفرینی	۲۹۶
تعاونی اعتبار	۲۹۸

۴۱۷.....	تعاونی‌ها در هندوستان	۲۹۹.....	تعاونی انبوه‌سازان
۴۲۱.....	تعاونی‌ها و رفاه اجتماعی	۳۰۰.....	تعاونی آموزشگاهی
۴۳۰.....	تعاونی‌های اجتماعی	۳۰۴.....	تعاونی بازیافت
۴۳۲.....	تعاونی‌های آبخیزداری	۳۰۷.....	تعاونی بهداشت محیط
۴۳۴.....	تعاونی‌های بازاریابی	۳۰۸.....	تعاونی پرورش گل و گیاه
۴۳۷.....	تعاونی‌های تکثیر و پرورش آبزیان	۳۱۱.....	تعاونی پره
۴۳۹.....	تعاونی‌های چندمنظوره	۳۱۵.....	تعاونی پس انداز و وام
۴۵۱.....	تعاونی‌های خدمات صیادی جنوب	۳۱۷.....	تعاونی پنبه کاران
۴۴۴.....	تعاونی‌های فرا استانی	۳۱۸.....	تعاونی تأمین نیاز تولیدکنندگان
۴۴۵.....	تعاونی‌های کشاورزی و روستایی لهستان	۳۱۹.....	تعاونی توزیعی
۴۴۶.....	تعاونی‌های گردشگری	۳۲۱.....	تعاونی تولید
۴۵۱.....	تعاونی‌های مجازی	۳۲۴.....	تعاونی تولید انحصارگر و بنگاه انحصارگر
۴۵۴.....	تعاونی‌های مرتع‌داری	۳۲۹.....	تعاونی جنگل نشینان
۴۵۷.....	تعاونی‌های نسل جدید	۳۳۱.....	تعاونی حمل و نقل
۴۶۰.....	تعاونی‌های همیشه سبز	۳۳۳.....	تعاونی خدمات آموزشی
۴۶۳.....	تعاونی یک منظوره	۳۳۳.....	تعاونی خدماتی
۴۶۶.....	تعدیل ساختاری	۳۳۴.....	تعاونی دام‌داران
۴۷۳.....	تمرکززدایی در بخش تعاون	۳۳۶.....	تعاونی در کشورهای سوسیالیستی
۴۷۵.....	تناسب سهام	۳۴۰.....	تعاونی دهیاری
۴۷۶.....	توانمندسازی تعاونی‌ها	۳۴۲.....	تعاونی راچدیل
۴۸۰.....	توسعه اقتصادی و تعاونی	۳۴۳.....	تعاونی روستایی
۴۸۲.....	توسعه تعاون	۳۴۳.....	تعاونی زعفران کاران
۴۸۹.....	توسعه فرهنگی در تعاون	۳۴۴.....	تعاونی سهام عدالت
۴۹۳.....	توسعه کشاورزی و تعاون	۳۴۵.....	تعاونی صادرات
۴۹۶.....	توسعه ادبی در تعاونی‌ها	۳۴۷.....	تعاونی صنایع دستی
۵۰۱.....	توسعه نافرمانی نهضت تعاونی در ایران	۳۵۲.....	تعاونی صنعتی
۵۱۰.....	ثبت شرکت تعاونی	۳۵۸.....	تعاونی صیادی کیلکا
۵۳۳.....	جشنواره علمی رتر	۳۶۱.....	تعاونی عشایری
۵۴۰.....	جنسیت در تعاونی‌ها	۳۶۳.....	تعاونی فارغ التحصیلان (دانش‌آموختگان)
۵۴۲.....	جهانی شدن و تعاونی	۳۶۵.....	تعاونی فراگیر ملی
۵۴۷.....	حسابداری تعاونی	۳۶۸.....	تعاونی فرآوری
۵۵۲.....	حق رأی	۳۷۳.....	تعاونی فرش
۵۵۴.....	حکمرانی تعاونی	۳۷۶.....	تعاونی کارآفرینان
۵۵۸.....	حکمرانی تعاونی روستایی	۳۷۸.....	تعاونی کشاورزی
۵۶۱.....	حکمروایی شرکتی در تعاونی‌ها	۳۸۰.....	تعاونی محیط‌زیستی
۵۶۵.....	خانه تعاونگران ایرانی	۳۸۲.....	تعاونی مرزنشینان
۵۷۰.....	خط و مشی	۳۸۵.....	تعاونی مصرف
۵۷۲.....	خلاصیت و نوآوری در تعاونی‌ها	۳۹۰.....	تعاونی نخلداران
۵۷۸.....	خودیاری	۳۹۶.....	تعاونی و انحصار
۵۸۰.....	خوشه‌های تعاونی	۳۹۸.....	تعاونی و پایداری
۵۸۵.....	درآمدی بر فلسفه وجودی تعاون	۴۰۲.....	تعاونی و تسهیم دانش
۵۸۶.....	دکترین بنیادی تعاون	۴۰۵.....	تعاونی و رقابت اقتصادی
۵۹۹.....	دولت و تعاونی‌ها	۴۰۷.....	تعاونی و زنجیره ارزش
۶۰۴.....	دهکده تعاونی أون و فوریه	۴۱۲.....	تعاونی و سرمایه فکری
۶۰۵.....	دهه تعاونی	۴۱۴.....	تعاونی و وقف در ایران

۷۴۰.....	شرکت‌های سهامی زراعی	۶۰۹.....	ذخیره اجباری
۷۴۳.....	شولتز دلیچ.....	۶۱۱.....	ذخیره احتیاطی
۷۴۷.....	صندوق تعاون روستایی	۶۱۳.....	ذخیره یا اندوخته قانونی
۷۴۹.....	صندوق تعاون کشور	۶۱۵.....	رابرت اُون.....
۷۵۱.....	صندوق ضمانت سرمایه گذاری تعاون	۶۱۷.....	روز تعاونی‌ها.....
۷۵۹.....	طرح تحول تعاون	۶۲۰.....	رهبری و تعاون
۷۶۱.....	طرح تنخواه‌گردان.....	۶۲۳.....	ساختار سازمانی بخش تعاون
۷۶۵.....	فائو: سازمان خوار و بار و کشاورزی	۶۲۶.....	سازمان بین‌المللی کار
۷۶۸.....	فراپورس.....	۶۳۲.....	سازمان تجارت جهانی
۷۷۱.....	فراکسیون تعاون مجلس	۶۳۸.....	سازمان مرکزی تعاون
۷۷۴.....	فرهنگ تعاونی	۶۴۰.....	سازمان مرکزی تعاون روستایی
۷۷۷.....	فقرزدایی و تعاونی‌ها	۶۴۴.....	سازمان‌های غیردولتی و تعاونی‌ها
۷۸۲.....	فلسفه نظام تعاون: صورت مسئله	۶۴۶.....	سانچو کو.....
۷۸۵.....	قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران	۶۴۷.....	سرباز تعاون یار.....
۸۰۳.....	کارآفرینی اجتماعی تعاونی‌ها.....	۶۴۹.....	سرمایه اجتماعی و تعاونی
۸۱۰.....	کارآفرینی جمعی در تعاونی	۶۵۳.....	سرمایه‌گذاری و تعاونی
۸۲۱.....	کارآفرینی سازمانی در تعاونی‌ها.....	۶۵۶.....	سنت تعاون.....
۸۳۰.....	کارآفرینی شرکتی در تعاونی‌ها.....	۶۵۸.....	سوخوز «مزارع شورایی»
۸۳۴.....	کارآفرینی و تعاون	۶۶۱.....	سود و زیان در تعاونی
۸۴۴.....	کارایی تعاونی‌ها (اقتصادی، فنی و تخصیصی)	۶۶۲.....	سیاست درهای باز.....
۸۵۲.....	کار شایسته در تعاونی‌ها.....	۶۶۶.....	سیاست‌گذاری در تعاونی‌ها
۸۵۶.....	کارکردهای توسعه‌ی تعاونی‌ها.....	۶۷۱.....	شاخص کارآفرینی کسب‌وکارهای تعاونی
۸۵۸.....	کسب‌وکار تعاونی کارآفرین	۶۷۷.....	شاخص‌ها و ارزیابی عملکرد تعاونی‌ها
۸۶۳.....	کسب‌وکارهای تعاونی پایدار	۶۸۱.....	شاخص‌های کارآفرینی در تعاونی‌ها
۸۶۹.....	کسب‌وکارهای تعاونی خانوادگی	۸۳.....	شارل فوریه.....
۸۷۲.....	کسب‌وکارهای تعاونی سبز	۶۸۵.....	شرکت با مسئولیت محدود
۸۷۶.....	کسب‌وکارهای کوچک و متوسط	۶۸۷.....	شرکت بیمه تعاون
۸۷۸.....	کش و کشت	۶۸۹.....	شرکت تعاونی.....
۸۸۳.....	کلوز.....	۶۹۱.....	شرکت تعاونی آب بران.....
۸۸۵.....	کلود هنری دو بن.....	۶۹۵.....	شرکت تعاونی بسته کاران.....
۸۹۰.....	کُمون.....	۶۹۷.....	شرکت تعاونی تجاری (بازرگانی)
۸۹۱.....	کنترل در تعاونی‌ها.....	۶۹۹.....	شرکت تعاونی توسعه و عمران شهرستانی
۸۹۵.....	کنفرانس وزرای تعاون آب و برق و توسعه روستایی	۷۰۲.....	شرکت تعاونی خدمات پزشکی و بهداشتی درمانی
۸۹۹.....	گابریل آلفونس دژاردن	۷۰۴.....	شرکت تعاونی خدمات فنی و مهندسی و مشاوره‌ای
۹۰۱.....	لگاکوپ.....	۷۱۱.....	شرکت تعاونی روستایی زنان
۹۰۵.....	لوتی بلان.....	۷۱۵.....	شرکت تعاونی سهامی عام.....
۹۱۱.....	مازاد برگشتی.....	۷۱۸.....	شرکت تعاونی فرهنگیان.....
۹۱۴.....	مجامع عمومی تعاونی.....	۷۲۰.....	شرکت تعاونی مرغ‌داران
۹۱۶.....	مجمع (کانون و انجمن) خبرگان کشاورزی	۷۲۲.....	شرکت تعاونی مسکن.....
۹۲۲.....	مجمع (کانون و انجمن) هماهنگی حمایتی تشکل‌های بخش کشاورزی	۷۲۸.....	شرکت تعاونی مصرف‌کنندگان.....
۹۲۹.....	مجمع عمومی مؤسس.....	۷۲۸.....	شرکت‌های چندملیتی.....
۹۳۱.....	محدودیت سود سهام.....	۷۳۳.....	شرکت تضامنی.....
۹۳۳.....	مدیریت تعاونی.....	۷۳۴.....	شرکت تعاونی تاکسی‌داران.....
۹۳۵.....	مدیریت دانش و تعاون	۷۳۶.....	شرکت تعاونی موندراگون
		۷۳۹.....	شرکت سهامی خاص

۹۳۶	مدیریت ریسک و تعاونی‌ها
۹۴۱	مدیریت مشارکتی در تعاونی‌ها
۹۴۸	مدیریت منابع انسانی در تعاونی‌ها
۹۵۱	مراحل تشکیل تعاونی
۹۵۹	مراکز توسعه تعاونی در آمریکا و کانادا
۹۶۱	مرکز آموزش علمی - کاربردی تعاون
۹۶۹	مسئولیت‌پذیری اجتماعی تعاونی‌ها
۹۷۵	مشارکت اجتماعی
۹۷۸	مشکل سواری مجانی در تعاونی‌ها
۹۷۹	موژ (مجارستان)
۹۸۰	مؤسسه پژوهشی توسعه تعاون
۹۸۲	میشل دریون
۹۸۵	نظام ترویج تعاون
۹۹۷	نظام صنفی
۱۰۰۳	نظام صنفی کارهای کشاورزی و منابع طبیعی
۱۰۱۷	نظام کمونیستی و تعاونی
۱۰۲۳	نظام‌های بهره‌برداری
۱۰۲۹	نماد و پرچم اتحادیه بین‌المللی تعاون
۱۰۳۱	نوآوری باز در تعاونی‌ها
۱۰۳۶	نهیضت تعاون
۱۰۴۵	واحد‌های تولیدی مشاع
۱۰۴۷	واره
۱۰۵۴	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
۱۰۵۹	ویلیام کینگ
۱۰۶۱	هفته تعاون
۱۰۶۴	هم‌یاری
۱۰۶۵	هویت تعاونی
۱۰۶۹	یادگیری مشارکتی